

Nr 230.

Av herr **Annér**, angående lindring i skattskyldigheten för åldringar och dödsbon.

Den moderna skattelagstiftningen uppbäres till vissa delar av strävan att leda medborgarnas handlande i en av det allmänna önskad riktning; det senaste exemplet utgör de skattelindringar, som hava förbindelse med befolkningsfrågan. Jag hyser uppfattningen, att det gives anledning utsträcka förfarandet till att omfatta ännu ett område.

Ostridigt är, att de medborgare, som genom sparsamhet samla kapital, som på annat sätt säkra sig inkomst till täckande av levnadskostnaderna under sin ålderdom eller i det längsta utnyttja sina krafter, ur samhällsynpunkt äro mera värdefulla än de, som icke vårda sig om att praktisera detta förutseende eller ådagalägga denna energi. Ty i det förra fallet icke blott ökas den ekonomiska motståndskraften och minskas i motsvarande grad understödsbehovet hos den grupp av samhällsmedlemmar, varifrån det största antalet understödstagare kommer, nämligen åldringarna, utan främjas också i sin mån den så viktiga kapitalbildningen. Det framstår av dessa skäl såsom riktigt och fördelaktigt att stat och kommun dels visa sin uppskattning av den individuella ansvarskänslan hos den förra kategorien medborgare och bidra till underlättandet av dess självförsörjning, dels använda skattelagarnas möjligheter till att giva den senare kategorien impulser att följa exemplet.

Det synes som om båda dessa syftemål kunna vinnas genom införande av ett skattefritt avdrag, utöver nu stadgade, och ifrågakommande för personer, som uppnått en viss ålder, förslagsvis 67 år. Det torde till ovan anförda skäl kunna läggas ännu ett, nämligen att det synes stå i överensstämmelse med humana principer, att en åldrings inkomst icke beskattas lika hårt som en fullt arbetsför persons. Nu ifrågavarande avdrag bör sättas till förslagsvis 500 kr. och därefter följa en lämpligt avvägd fallande skala för att helt upphöra vid en inkomst av förslagsvis 5 000 kronor. Härigenom tillförsäkras ägarna av mindre kapital och blygsamma inkomster den största skattelindringen, medan densamma avtager resp. upphör beträffande skattskyldiga, som förfoga över mera betydande tillgångar och större inkomster.

En annan detalj, som också, enligt mitt förmenande, bör göras till föremål för utredning, är skattelindringen för dödsbo.

Enligt nu gällande skatteförordningar (K. F. om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt § 23 resp. Kommunalskattelagen § 15 mom. 2 och § 55) medgives rätt för beskattningsnämnd att, därest den så finner skäligt,

befria från skatt eller nedsätta dödsbos skattebelopp, därest behållningen i dödsboet icke överstiger 20 000 kronor och den avlidne efterlämnat maka, oförsörjda barn eller andra bodelägare, som vid hans frånfälle varit beroende av honom för sin försörjning, resp. 30 000 kronor, därest den avlidne efterlämnat mer än två av honom för sin försörjning beroende bodelägare.

Denna beskattning är för många dödsbodelägare mycket betungande, särskilt i de fall, då dödsboet består av tillgångar, som äro svåra att förvandla i penningar, såsom beträffande jordbruksfastighet, och då ett flertal dödsbodelägare finnas. Det synes som borde den nyss anförda gränsen höjas till förslagsvis 40 000 kronor. Härvid är att märka, att denna siffra endast utgör en maximigräns, intill vilken beskattningsnämnd äger befogenhet sträcka sig, därest den finner anledning därtill föreligga.

Det torde kunna fastslås, att dessa nu ifrågasatta skattelindringar komma att finansiellt sett för stat och kommun bliva av relativt ringa betydelse.

Då vårt skattesystem nu är föremål för utredning är det lägligt, att riksdagen fattar beslut om utredning jämväl av dessa detaljer.

Med stöd av vad ovan anförts föreslår jag,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att Kungl. Maj:t ville i samband med pågående utredningar angående omläggning av beskattningen jämväl låta utreda och till riksdagen avgiva förslag om lindring beträffande åldringar åliggande skattskyldighet samt likaledes

om höjning av det belopp för tillgångarna i dödsbo, inom vilket enligt gällande skattelagar beskattningsnämnd kan befria från skattskyldighet resp. medgiva skattelindring.

Stockholm den 23 januari 1939.

Wilh. Annér.